

Министерство на
земеделието,
храните и горите

**УКАЗАНИЯ КЪМ ЛИЦАТА, ПОЛУЧИЛИ РАЗРЕШЕНИЕ ПО ЧЛ. 18,
АЛ. 1 ОТ ЗПООПЗПЕС ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЧЕСТОТАТА НА
ИНСПЕКЦИИ, ИЗГОТВЯНЕТО НА ИЗВАДКИ И ПЕРИОДИТЕ НА
ИЗВЪРШВАНЕ НА ИНСПЕКЦИИ, КАКТО И ЗА ПРОБОВЗЕМАНЕТО**

Версия: 1
Страница: 1 от 6

**УТВЪРДИЛ: /П/
ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
„РАСТЕНИЕВЪДСТВО И
БИОЛОГИЧНО ПРОИЗВОДСТВО“**

I. ЦЕЛ НА УКАЗАНИЯТА

Тълкуване на европейското и национално законодателство и посочване на примери за добри/лоши практики по отношение на честотата на извършваните от контролиращите лица инспекции, изготвянето на извадки и периодите за извършване на инспекции, както и за пробовземането.

II. ПРАВНА РАМКА:

- Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета от 28 юни 2007 година относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 2092/91 (Регламент (ЕО) № 834/2007);
- Регламент на Комисията (ЕО) № 889/2008 от 5 септември 2008 г. за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти по отношение на биологичното производство, етикетирането и контрола (Регламент (ЕО) № 889/2008);
- Регламент (ЕО) № 1235/2008 на Комисията от 8 декември 2008 година за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета по отношение на режима за внос на биологични продукти от трети държави (Регламент (ЕО) № 1235/2008);
- Закон за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз (ЗПООПЗПЕС);
- Наредба № 5 от 3.09.2018 г. за прилагане на правилата на биологично производство, етикетиране и контрол, и за издаване на разрешение за контролна дейност за спазване на правилата на биологичното производство, както и за последващ официален надзор върху контролиращите лица (Наредба № 5 от 2018 г.).

III. ИЗВЪРШВАНЕ НА ГОДИШНА ИНСПЕКЦИЯ

Министерство на
земеделието,
храните и горите

**УКАЗАНИЯ КЪМ ЛИЦАТА, ПОЛУЧИЛИ РАЗРЕШЕНИЕ ПО ЧЛ. 18,
АЛ. 1 ОТ ЗПООПЗПЕС ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЧЕСТОТАТА НА
ИНСПЕКЦИИ, ИЗГОТВЯНЕТО НА ИЗВАДКИ И ПЕРИОДИТЕ НА
ИЗВЪРШВАНЕ НА ИНСПЕКЦИИ, КАКТО И ЗА ПРОБОВЗЕМАНЕТО**

Версия: 1
Страница: 2 от 6

В изпълнение на чл. 65, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 889/2008 следва да се извършва поне веднъж годишно инспекция на всеки оператор/подизпълнител в система на контрол.

Съгласно Специалната част на Приложение № 3 от Наредба № 5 от 2018 г. следва да се наложи мярка 5.4. на оператор/подизпълнител, който откаже достъп до помещенията и съоръженията, както и при отказ за предоставяне на информация за целите на проверката, вкл. вземане на проба за анализ.

Информацията за извършената инспекция и резултатите от нея следва да се попълват в базата данни на производителите, преработвателите и търговците на земеделски продукти и храни в сроковете по чл. 45, ал. 3 от Наредба № 5 от 2018 г.

Пример за лоша практика: Неизвършване на годишна инспекция на всички подизпълнители в система на контрол.

IV. ВЗЕМАНЕ НА ПРОБИ

1. Изготвяне на извадка на оператори/подизпълнители, на които ще се вземат проби

Съгласно чл. 65, параграф 2, алинея първа от Регламент (ЕО) № 889/2008 следва да се вземат и анализират проби на минимум 5 % от операторите/подизпълнителите под контрол.

Изборът на операторите/подизпълнителите, от които ще се вземат проби се прави въз основа на общата оценка на риска от неспазване на правилата за биологично производство. При оценката на риска се вземат предвид всички етапи на производството, подготовката и разпространението.

2. Вземане на проби при съмнения

Съгласно чл. 65, параграф 2, алинея втора от Регламент (ЕО) № 889/2008 контролиращото лице следва да вземе и анализира проби във всички случаи, при които са налице съмнения за използване на продукти или техники, които не са разрешени за биологично производство.

При наличие на съмнения не следва да се прилага минималния брой проби за вземане и анализ.

Министерство на
земеделието,
храните и горите

**УКАЗАНИЯ КЪМ ЛИЦАТА, ПОЛУЧИЛИ РАЗРЕШЕНИЕ ПО ЧЛ. 18,
АЛ. 1 ОТ ЗПООПЗПЕС ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЧЕСТОТАТА НА
ИНСПЕКЦИИ, ИЗГОТВЯНЕТО НА ИЗВАДКИ И ПЕРИОДИТЕ НА
ИЗВЪРШВАНЕ НА ИНСПЕКЦИИ, КАКТО И ЗА ПРОБОВЗЕМАНЕТО**

Версия: 1
Страница: 3 от 6

Съгласно чл. 65, параграф 2, алинея трета от Регламент (ЕО) № 889/2008 контролиращото лице може също да взема и анализира проби във всеки друг случай за установяване на:

- наличие на продукти, които не са разрешени за биологично производство;
- за проверка на методи на производство, които не са в съответствие с правилата за биологичното производство;
- за откриване на възможно замърсяване с неразрешени за биологично производство продукти.

3. Вземане на проби при изтичане на преходния период

Съгласно чл. 36, ал. 5 от Наредба № 5 от 2018 г. при изтичане на преходния период и преди издаване на писмено доказателство по чл. 29 от Регламент (ЕО) № 834/2007 за биологична продукция контролиращото лице следва да вземе проби.

Пробите се предоставят за анализ за установяване на наличието на продукти, които не са разрешени за биологичното производство, в лаборатория, акредитирана съгласно ISO/IEC 17025/2017.

В срок до 10 работни дни от получаване на лабораторния анализ, удостоверяващ липса на неразрешени вещества, и след изтичане на преходния период се издава писмено доказателство по чл. 29 от Регламент (ЕО) № 834/2007 за биологична продукция.

4. Проби при внос

Съгласно чл. 49, ал. 2, т. 2 от Наредба № 5 от 2018 г. контролиращите лица вземат проби за анализ при внос на земеделски продукти, продукти от аквакултури, храни и фуражи, произведени в съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) № 834/2007 и Регламент (ЕО) № 889/2008 и/или по изисквания, съответстващи/равностойни на изискванията на Регламент (ЕО) № 834/2007 и Регламент (ЕО) № 889/2008.

Пробите се взимат въз основа на оценка на риска.

V. ДОПЪЛНИТЕЛНИ ИНСПЕКЦИИ

В изпълнение на чл. 65, параграф 4 и чл. 92в, параграф 2, буква б от Регламент (ЕО) № 889/2008 следва да се извършват допълнителни инспекции на операторите/подизпълнителите под контрол.

Министерство на
земеделието,
храните и горите

**УКАЗАНИЯ КЪМ ЛИЦАТА, ПОЛУЧИЛИ РАЗРЕШЕНИЕ ПО ЧЛ. 18,
АЛ. 1 ОТ ЗПООПЗПЕС ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЧЕСТОТАТА НА
ИНСПЕКЦИИ, ИЗГОТВЯНЕТО НА ИЗВАДКИ И ПЕРИОДИТЕ НА
ИЗВЪРШВАНЕ НА ИНСПЕКЦИИ, КАКТО И ЗА ПРОБОВЗЕМАНЕТО**

Версия: 1
Страница: 4 от 6

За допълнителни инспекции се избират минимум 10 % от операторите/подизпълнителите под контрол.

Изборът се извършва на случаен принцип въз основа на общата оценка на риска, като се вземат в предвид резултатите от годишните проверки, количеството на съответните продукти и риска от замяна на продуктите. При избора не следва да се изпуска случайността на извадката.

Допълнителните проверки следва да бъдат по-често без предизвестие.

Информацията за извършената инспекция и резултатите от нея следва да се попълват в базата данни на производителите, преработвателите и търговците на земеделски продукти и храни в сроковете по чл. 45, ал. 3 от Наредба № 5 от 2018 г.

VI. НЕОБЯВЕНИ ИНСПЕКЦИИ (БЕЗ ПРЕДИЗВЕСТИЕ)

В изпълнение на чл. 92в, параграф 2, букви в и г от Регламент (ЕО) № 889/2008 следва 10% от всички инспекции да са необявени.

Изборът се прави измежду всички годишни инспекции и всички допълнителни инспекции.

Изборът на инспекциите, които ще бъдат необявени се прави въз основа на оценката на риска.

Информацията за извършената инспекция и резултатите от нея следва да се попълват в базата данни на на производителите, преработвателите и търговците на земеделски продукти и храни в сроковете по чл. 45, ал. 3 от Наредба № 5 от 2018 г.

Пример за лоша практика: Единствено допълнителните проверки да бъдат необявени.

VII. ОЦЕНКА НА РИСКА

Съгласно чл. 49, ал. 3 от Наредба № 5 от 2018 г. в процедурата за анализ на риска съдържа най-малко следните критерии за оценка:

1. структура на стопанството, включително наличие на небиологични площи, животни, единици;
2. размер и капацитет на стопанството;
3. количества произведена продукция/обем на производството;
4. резултати от предишни проверки и наложени мерки;
5. риск от смесване/замяна на продукти;

Министерство на
земеделieto,
храните и горите

**УКАЗАНИЯ КЪМ ЛИЦАТА, ПОЛУЧИЛИ РАЗРЕШЕНИЕ ПО ЧЛ. 18,
АЛ. 1 ОТ ЗПООПЗПЕС ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЧЕСТОТАТА НА
ИНСПЕКЦИИ, ИЗГОТВЯНЕТО НА ИЗВАДКИ И ПЕРИОДИТЕ НА
ИЗВЪРШВАНЕ НА ИНСПЕКЦИИ, КАКТО И ЗА ПРОБОВЗЕМАНЕТО**

Версия: 1
Страница: 5 от 6

6. риск от замърсяване;
7. нотификации по системата OFIS.

При извършване на извадки въз основа на оценката на риска следва да се вземат в предвид най-малко посочените критерии за оценка.

Рисковата категория на всеки оператор/подизпълнител следва да се попълва в базата данни на производителите, преработвателите и търговците на земеделски продукти и храни в сроковете по чл. 45, ал. 3 от Наредба № 5 от 2018 г.

Примери за лоша практика: Неприлагане на процедурата за анализ на риска спрямо всички оператори и подизпълнители в система за контрол

VIII. ИНФОРМИРАНЕ НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ ЗА ПРЕДСТОЯЩИ ИНСПЕКЦИИ

Съгласно чл. 49, ал. 2, т. 3 от Наредба № 5 от 2018 г. до 31 януари всяка година контролиращите лица следва да изпратят на дирекция „Растениевъдство и биологично производство“ следната информация по отношение на предстоящите проверки и пробовземане:

- годишен план за инспекции на оператори/подизпълнители, с които имат сключен договор за контрол и сертификация;
- план за подбор на оператори/подизпълнители за допълнителни инспекции;
- план за подбор на оператори/подизпълнители за необявените инспекции;
- план за подбор на оператори/подизпълнители, от които ще се вземат проби за анализ.

В нормативно установените случаи за извършване на допълнителна инспекция на оператори/подизпълнители с наложени мерки от Приложение № 3 на Наредба № 5 от 2018 г. с уведомлението за налагане на мярката следва да се уведоми компетентното звено за планиваната инспекция.

IX. ПЕРИОД ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ИНСПЕКЦИИ

Всички проверки, годишни и допълнителни, следва да се планират и извършват в период, през който може да се проверят най-много критерии за спазване на правилата за биологично производство.

Примери за лоша практика:

Министерство на
земеделието,
храните и горите

**УКАЗАНИЯ КЪМ ЛИЦАТА, ПОЛУЧИЛИ РАЗРЕШЕНИЕ ПО ЧЛ. 18,
АЛ. 1 ОТ ЗПООПЗПЕС ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЧЕСТОТАТА НА
ИНСПЕКЦИИ, ИЗГОТВЯНЕТО НА ИЗВАДКИ И ПЕРИОДИТЕ НА
ИЗВЪРШВАНЕ НА ИНСПЕКЦИИ, КАКТО И ЗА ПРОБОВЗЕМАНЕТО**

Версия: 1
Страница: 6 от 6

-Извършване на проверки на оператори с пчели в период, в който не може да се отворят кошерите създава риск от неустановяване на загуба на пчели, подхранване без съответното разрешение, наличие в кошерите на неразрешени материали и др.;

-Извършване на проверка на дейност растениевъдство през зимния период. Това намалява ефективността на проверката, тъй като не могат да се проверят максимален брой критерии за спазване на правилата.